

Autoriteit Consument & Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Netbeheer Nederland
Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk

BR-2025-2174

Behandeld door

[REDACTED]

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Datum

25 augustus 2025

E-mail

[REDACTED]@netbeheernederland.nl

Onderwerp

Zienswijze NBNL Ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken 2025

Geachte mevrouw Leijten,

Op 26 juni 2025 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) het ontwerpbesluit met kenmerk ACM/UIT/645099 en zaaknummer ACM/25/194782 'Ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken' ter inzage gelegd.

Graag maakt Netbeheer Nederland (hierna: NBNL) namens de gezamenlijke netbeheerders gebruik van de mogelijkheid om hun zienswijze te geven op het ontwerpbesluit en de consultatievragen van de ACM te beantwoorden.

Reactie op de consultatievragen

In het ontwerpbesluit stelt de ACM drie consultatievragen. NBNL zal allereerst op deze drie vragen reflecteren.

Consultatievraag 1: Hardheidsclausule of uitzonderingsmogelijkheid voor categorie 2. 'veiligheid' en 3. 'basisbehoeften'.

NBNL begrijpt uit de toelichting bij de consultatievraag dat een hardheidsclausule volgens de ACM betrekking kan hebben op twee situaties:

1. Afwijking van FCFS binnen een categorie indien dat in een concreet geval tot een betere belangenafweging leidt.
2. Periodiek toetsen of andere sectoren of functies opgenomen moeten worden in het prioriteringskader (ACM doet de toets en komt vervolgens met een codewijzigingsvoorstel indien dat noodzakelijk/gewenst is).

Ad. 1. Afwijken van de volgorde binnen een categorie

Introductie van een hardheidsclausule waarmee het mogelijk wordt af te wijken van het FCFS-principe binnen een categorie is minder ver uitgewerkt in de toelichting op de consultatievraag. Zo is niet duidelijk welke partij beoordeelt of toepassing van de hardheidsclausule in een concreet geval gerechtvaardigd is. In de visie van NBNL zou de ACM de aangewezen partij zijn om hierover een

IBAN NL51 ABNA 0613001036
BTW-nummer NL8185.25.101.B01
KvK-nummer 09175117

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

besluit te nemen. De ACM stelt de regels op over toegang tot het net. Indien partijen een beroep willen doen op een uitzonderingsmogelijkheid, is de ACM bevoegd de belangenafweging te maken of dat in een concreet geval gerechtvaardigd is. De netbeheerders zien geen rol voor zichzelf in deze beoordeling. Hooguit kunnen netbeheerders belanghebbenden attenderen op de mogelijkheid om bij de ACM een beroep te doen op de hardheidsclausule.

Ad. 2 Periodieke evaluatie van de te prioriteren sectoren/functies

NBNL kan zich goed vinden in het voorstel om periodiek te evalueren of andere sectoren of functies in het kader moeten worden opgenomen. Het ligt daarbij ook voor de hand dat de ACM deze evaluatie uitvoert en besluit tot wijziging van de code.

Daarnaast constateert NBNL dat het nieuwe prioriteringskader, door middel van cyclische toetsing, flexibeler is dan het huidige kader. NBNL wijst er echter op dat aanpassingen in het prioriteringskader een aanzienlijke operationele impact hebben op de implementatie en uitvoering ervan. Het toevoegen van nieuwe partijen of het wijzigen van bestaande categorieën vraagt namelijk om een herziening van de werkwijze rondom wachtlijsten en klantinpassing. Daarom verzoekt NBNL de ACM om netbeheerders vroegtijdig te betrekken bij evaluaties van voorgenomen wijzigingen, zodat de gevolgen tijdig inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Ook stelt NBNL voor om herzieningen van het kader volgens een gestructureerd proces op vaste momenten te doen, zodat netbeheerders zich kunnen voorbereiden op implementatie van mogelijke wijzigingen.

NBNL kan zich een derde situatie voorstellen die vraagt om een hardheidsclausule, namelijk de mogelijkheid van een eenmalige uitzonderingsmogelijkheid, zonder dat een bepaalde functie of activiteit structureel aan het prioriteringskader hoeft te worden toegevoegd. Dit is met name van belang in noodsituaties. Een andere mogelijkheid is de situatie waarin toekenning van capaciteit aan een partij, niet zijnde een congestieverzachter in de zin van de Netcode, leidt tot vermindering van de congestie. Dit kan bijvoorbeeld de situatie zijn wanneer een warmtesysteem of invoeding van groen gas bij achterliggende afnemers op korte termijn leidt tot minder vraag naar elektriciteit. In hoofdstuk 4 "Energiesysteemperspectieven" wordt dit verder beschreven. NBNL stelt daarom voor om een dergelijke uitzonderingsmogelijkheid te creëren. De beoordeling voor eenmalige uitzonderingen zou wederom bij de ACM moeten liggen.

Consultatievraag 2: Congestieverzachters

NBNL onderschrijft de analyse van de ACM dat FCFS binnen de categorie congestieverzachters niet leidt tot de meest efficiënte toedeling van schaarse transportcapaciteit. NBNL benadrukt met klem dat toedeling op basis van andere objectieve en transparante criteria leidt tot betere uitkomsten.

Als prioritering van congestieverzachters zou moeten geschieden op basis van FCFS, heeft dat aanzienlijke nadelen:

- De partij met het oudste verzoek voor transportcapaciteit, die een verzoek indient om als congestieverzachter te worden gekwalificeerd, zou dan in een goede onderhandelingspositie verkeren; de netbeheerders zullen de diensten moeten afnemen indien de prijs voldoet aan de norm dat die prijs 'normaal is in het economisch verkeer'. Dit betreft een open norm die niet nader is uitgewerkt waardoor afwijzing op basis van het niet voldoen aan de norm tot procedures kan leiden. De prijs voor het verkrijgen van congestieverzachterend vermogen komt niet tot stand door onderlinge marktwerking tussen potentiële congestieverzachters in een deelgebied.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

- De netbeheerders kunnen dan niet de meest efficiënte congestieverzachter kiezen als er meerdere potentiële verzachters beschikbaar zijn. Dit leidt tot suboptimale benutting van de schaarse transportcapaciteit en hogere kosten die de netbeheerder moet maken om de congestie te verzachten. Gevolg daarvan is ook dat er minder congestieverzachters kunnen worden toegelaten waardoor ook minder transportcapaciteit aan de wachtlijst vergeven kan worden.
- Bij toepassing van FCFS zal de netbeheerder slechts één verzoek om als congestieverzachter te worden gekwalificeerd in behandeling kunnen nemen. Deze behandeling neemt tijd in beslag voor het doorrekenen van het aangeboden congestieverzachtend vermogen in de netmodellen en het onderhandelen van de congestiemanagementdiensten. De extra tijd die FCFS met zich meebrengt zorgt voor vertraging in het ontsluiten van congestieverzachtend vermogen.

NBNL stelt voor artikel 7.0b, vierde lid, Netcode Elektriciteit zo aan te passen dat expliciet wordt dat de netbeheerders binnen de categorie congestieverzachters als eerste een aanbod voor transportvermogen kunnen doen aan de meest efficiënte congestieverzachter, waarbij potentiële verzachters geselecteerd worden die goed scoren op criteria zoals: effectiviteit, prijs, locatie, gunstige verhouding congestieverzachting en gevraagd vermogen.

- Fysieke congestie, waarbij de gevraagde transportcapaciteit de beschikbare transportcapaciteit overschrijdt, is een gebiedsspecifiek probleem. De knelpunten die de netbeheerders moeten mitigeren, verschillen per gebied. In lijn hiermee hebben potentiële congestieverzachters een verschillende effectiviteit voor het oplossen van deze knelpunten: sommige congestieverzachters kunnen congestie effectief verzachten, terwijl andere potentiële congestieverzachters hier minder effectief in zijn. Het is belangrijk om mede op effectiviteit te kunnen prioriteren, omdat de hoeveelheid congestieverzachters die toegelaten kan worden beperkt is. Immers, congestieverzachters vragen zelf ook transportcapaciteit en ze vragen ook een vergoeding voor hun congestiemanagementdiensten. Het inpassen van congestieverzachters legt ook een beslag op de schaarse transportcapaciteit in een congestiegebied. Congestieverzachters die goed scoren op effectiviteit en prijs zouden eerder moeten worden ingepast dan potentiële congestieverzachters die minder goed scoren.
- Welke partij de meest efficiënte congestieverzachter is, kan van geval tot geval verschillen. De volgende factoren kunnen een rol spelen:
 1. De effectiviteit op het verminderen van de congestie op het knelpunt (de juiste locatie);
 2. De aangeboden hoeveelheid congestieverzachtend vermogen (mate van congestieverzachtend vermogen);
 3. De ratio congestieverzachtend vermogen i.r.t. het gevraagd vermogen (de gunstigste verhouding);
 4. De overeen te komen prijs voor de congestiemanagementdiensten per MWh (de laagste prijs);
 5. De mate van zekerheid van beschikbaarheid congestieverzachtend vermogen gedurende piekbelastingen (de betrouwbaarste levering);
 6. De startdatum van de levering van de congestiediensten (de juiste looptijd).

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

- In de Netcode kunnen deze factoren in algemene zin worden verwoord of kunnen (niet-limitatief) worden opgenomen als beoordelingscriteria voor de meest effectieve en efficiënte congestieverzachtters.
- Vanwege deze veelheid aan factoren stelt NBNL voor netbeheerders de ruimte te geven te bepalen welke partij als meest efficiënte congestieverzachter moet worden aangemerkt en daarmee als eerste transportcapaciteit toegekend krijgt in vergelijking met andere aanvragen op de wachtlijst voor een transportrecht. Anders lopen de netbeheerders het risico dat ze de schaarse transportcapaciteit of maatschappelijk geld moeten besteden aan partijen die niet zo'n grote impact op het knelpunt hebben, of die toevallig net de partijen zijn die een hoge vergoeding vragen voor hun diensten (meer dan andere partijen).
- De factoren die meewegen bij de keuze welke potentiële congestieverzachter kwalificeert, zullen door de netbeheerders gezamenlijk worden opgesteld en gepubliceerd.
- Bovenstaande is in lijn met artikel 3.29, eerste lid, Energiewet, waarin staat dat netbeheerders gehouden zijn congestiebeheersdiensten aan te kopen volgens transparante, niet-discriminerende en markt-gebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteren. Netbeheerders dienen dit artikel in acht te nemen wanneer zij contractuele afspraken maken met congestieverzachtters waaruit het congestieverzachtende gedrag volgt.

Consultatievraag 3: Telecom en openbare netwerken

Netbeheerders beschikken niet over voldoende inhoudelijke expertise op het gebied van telecom en openbare netwerken om de consultatievraag volledig te beantwoorden. Het begrip 'telecom' is bovendien breed en omvat zowel vaste als mobiele netwerken voor internettoegang, telefonie en berichtendiensten.

De ACM stelt in haar consultatie de vraag in hoeverre prioritering van openbare telecomnetwerken daadwerkelijk leidt tot een prioritering die past bij de maatschappelijke functie. Het is niet aan de netbeheerders om te beoordelen of (een deel van) de openbare telecomnetwerken onder een maatschappelijk relevante functie zouden moeten vallen. Wel wil NBNL de ACM meegeven dat het voor netbeheerders niet mogelijk is om bij een transportverzoek onderscheid te maken of het gevraagde vermogen voor openbare netwerken gebruikt zal worden voor essentiële communicatie of voor minder maatschappelijk relevante doeleinden. Als de ACM besluit openbare netwerken toe te voegen aan de functie Telecom in categorie 3 van het prioriteringskader en de toekenning van transportcapaciteit met prioriteit te willen beperken tot wat maximaal nodig is voor alleen de essentiële communicatie, zal dit onderscheid bij de aanvraag expliciet aangetoond moeten worden.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

Zienswijze op Ontwerpbesluit

Naast het beantwoorden van de door de ACM gestelde consultatievragen, geeft NBNL graag haar zienswijze op het ontwerpbesluit. NBNL spreekt haar waardering uit voor het ontwerpbesluit 'prioriteringsruimte transportverzoeken' en herkent in grote mate de eerder aangeleverde input van de gezamenlijke systeembeheerders daarin terug. In deze consultatiereactie richt NBNL zich op de meest essentiële onderwerpen die naar ons oordeel nog verdere aanpassing, uitwerking of verduidelijking behoeven. Daarnaast wil NBNL benadrukken dat het van belang blijft dat het prioriteringskader objectief en uitvoerbaar is en prioriteit toekent aan een beperkte groep aanvragers om de effectiviteit van het prioriteren bij schaarste te kunnen borgen.

De volgende hoofdstukken zijn opgenomen:

1. Kleinverbruik algemeen
2. Woonbehoefte
3. Eerder aanvragen door overheden en projectontwikkelaars
4. Energiesysteemperspectieven: Warmte en Groen gas
5. Netbewust en niet-netbewust
6. Implementatie definitief codebesluit
7. Overige aandachtspunten

1. Kleinverbruik algemeen

In het ontwerpbesluit is een bredere afweging gemaakt voor functies en sectoren die maatschappelijk relevant zijn dan in het huidige prioriteringskader. Hiermee zijn ook Kleinverbruik aanvragen breder afgewogen en biedt het ontwerp voor het nieuwe prioriteringskader een duidelijke afweging voor zowel Grootverbruik (GV) als Kleinverbruik (KV) aanvragen in congestiegebied. Waar momenteel KV aanvragen nog doorgang vinden ondanks congestie, is het niet ondenkbaar dat ook KV aanvragen op termijn naar de wachtlijst moeten in afwachting van transportcapaciteit. Het prioriteringskader in het ontwerpbesluit is in die situatie toepasbaar, maar kent wel enkele consequenties en aandachtspunten specifiek in relatie tot KV aanvragen. Deze worden hieronder toegelicht.

Consequentie 1: Door functies en sectoren met KV en GV aansluitingen op gelijke basis af te wegen voor maatschappelijke prioriteit, is het blijven aansluiten van alle KV in congestiegebied onhoudbaar

NBNL waardeert de bredere afweging van de ACM waarin KV ook volledig meegenomen is. Dit nieuwe kader geeft voor zowel GV aansluitingen als KV aansluitingen aan, welke partijen maatschappelijke prioriteit hebben. Op dit moment maken netbeheerders in congestiegebied nog onderscheid in behandeling van transportverzoeken tussen KV en GV. Transportverzoeken voor GV komen in congestiegebied op de wachtlijst en kunnen daarbij prioriteit krijgen indien zij in het kader staan, transportverzoeken voor KV worden op dit moment nog aangesloten en komen niet op de wachtlijst. Deze situatie is ontstaan bij de eerste congestie afkondigingen enkele jaren geleden. Gezien de volledige afweging van KV en GV in het nieuwe prioriteringskader, is onderscheid maken tussen KV en GV in congestiegebieden niet meer logisch. Dit zou betekenen dat, in lijn met het nieuwe prioriteringskader, transportverzoeken voor KV en GV naar de wachtlijst gaan en capaciteit op basis van het prioriteringskader wordt toegekend.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

Consequentie 2: KV zonder prioriteit zal onderaan de wachtlijst komen

Tot op heden is de wachtlijst in congestiegebied alleen van toepassing voor GV aanvragen. In het prioriteringskader is zowel KV als GV afgewogen voor bepaling welke functies prioriteit krijgen. Wanneer ook KV aanvragen naar de wachtlijst gaan, worden deze, gelijk aan GV, op basis van datum aanvraag transportverzoek op de wachtlijst geplaatst. KV aanvragen zonder prioriteit komen hierdoor achter alle GV aanvragen die reeds op de wachtlijst staan.

Bevinding 1: Aanvraag voor een aansluiting en transportcapaciteit bij KV altijd gekoppeld

Bij KV is, in tegenstelling tot bij GV, een aansluiting en de hoeveelheid transportcapaciteit één op één aan elkaar gekoppeld. Een aansluiting en de daarbij horende transportcapaciteit wordt bij KV altijd in één keer aangevraagd, d.w.z. het aansluitverzoek en transportverzoek zijn één en hetzelfde. Een aansluiting realiseren zonder transportcapaciteit is in theorie mogelijk maar heeft geen toegevoegde waarde voor de aanvrager en leidt tot extra arbeidsgangen van de netbeheerder. Het verzwaren van een bestaande aansluiting kan zelfs niet zonder dat het daarbij horende transportvermogen direct beschikbaar is voor de gebruiker. NBNL vraagt de ACM om in de code en toelichting correct te verwerken dat het aansluitverzoek en transportverzoek voor KV hetzelfde zijn en gelijktijdig plaatsvinden.

Bevinding 2: KV aansluiting kent afname én invoeding

In artikel 7.0a, lid 2, onderdeel b3 staat dat dit ontwerpbesluit ziet op aangevraagde transportcapaciteit alleen voor afname van elektriciteit. NBNL maakt de ACM erop attent dat er bij KV aansluitingen zowel afname als invoeding mogelijk is op dezelfde aansluiting, met voor beide de maximale capaciteit van die aansluiting. Dit zit beide aan hetzelfde product gekoppeld en het is niet mogelijk dit te scheiden. Deze koppeling is ook in de Netcode elektriciteit en Tarieencode elektriciteit gemaakt, getuige de definitie van het transportrecht voor KV aansluiting (doorlaatwaarde van de aansluiting) en het capaciteitsstarief. Impliciet geeft prioriteit voor afname KV dus ook altijd prioriteit voor invoeding KV. NBNL vraagt de ACM om in lid 2, onderdeel b3 expliciet te maken dat er een uitzondering geldt voor KV, zodat bij KV de voorwaarde van alleen afname niet geldt.

Bevinding 3: Doel prioriteringskader vraagt om reservering van capaciteit

De ACM beoogt met dit codebesluit, zoals aangegeven in randnummer 1, te voorkomen dat maatschappelijke functies door schaarste in transportcapaciteit in de knel komen dan wel de gevolgen van het in de knel komen van die functies zoveel mogelijk te beperken, en daarmee ernstige hinder voor de maatschappij zoveel mogelijk te beperken. De ACM herhaalt deze doelstelling onder andere in randnummers 7, 8, 20, 42, 44, 262 en 263. NBNL constateert dat het voorkomen dat maatschappelijke functies in de knel komen alleen gerealiseerd kan worden door in congestiegebieden transportcapaciteit te reserveren voor de toekomstige aanvragen van klanten met maatschappelijke prioriteit. Zonder reservering is er bij congestie namelijk geen transportcapaciteit meer beschikbaar, dus ook niet voor transportverzoeken met maatschappelijke prioriteit. Elk toekomstig transportverzoek, met of zonder prioriteit, gaat dan naar de wachtlijst en moet wachten tot er nieuwe capaciteit gecreëerd wordt middels congestiemanagement of uitbreiding van het net. Zonder reservering van transportcapaciteit in congestiegebied zorgt dit kader dan alleen voor het beperken van de gevolgen van het in de knel komen van maatschappelijke functies. Hierbij merkt NBNL op dat ook bij reserveren van capaciteit een moment kan komen dat de gereserveerde capaciteit volledig op is en ook functies met maatschappelijke prioriteit alsnog op een wachtlijst

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

moeten komen. NBNL vraagt de ACM om het reserveren van capaciteit voor toekomstige aanvragen met maatschappelijke prioriteit, in lijn met de doelstelling van het maatschappelijk prioriteringskader, op te nemen in de Netcode. Over de wijze waarop dit opgenomen kan worden in de Netcode blijft NBNL graag in gesprek met de ACM.

2. Woonbehoefte

Verlaag de maximale aansluitcategorie voor woonbehoefte van 3x35A naar 3x25A

In tabel 3 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a is bij de functie Woonbehoefte opgenomen dat een individuele woonvoorziening een maximale doorlaatwaarde van 3x35A mag hebben. Ook een aanvraag en uitbreiding van vermogensbehoefte van een individuele woning is tot en met 3x35A. NBNL vraagt de ACM om de maximale aansluitcategorie voor woonbehoefte te verlagen naar 3x25A. Binnen de KV aansluitingen t.b.v. woonbehoefte is de aansluiting 3x25A in alle gevallen toereikend voor het vervullen van een woonfunctie, met daarbij ruimte om te verduurzamen met bijv. een warmtepomp, zonnepanelen en/of laadpaal. Van alle aansluitingen bij netbeheerders in de categorie 3x35A gaat het slechts in 1% van de gevallen om een object met woonfunctie. Dergelijke zware aansluitingen zijn bij woningen alleen nodig voor het aansluiten van luxe voorzieningen als sauna's en zwembaden, of voor gecombineerd gebruik van de woning met een bedrijfsruimte. Deze zwaardere aansluitingen zijn niet nodig om te voorzien in de basisbehoeften en zullen ten koste gaan van schaarse capaciteit die aan andere partijen toegekend zou kunnen worden.

Kader 'collectieve voorzieningen die direct zijn gekoppeld aan de woonbehoefte' verder af

NBNL voorziet een toename in vermogensbehoefte voor collectieve voorzieningen als die in het ontwerpbesluit niet verder afgekaderd worden. In de toelichting in randnummer 209 wordt gesproken over een lift, collectieve warmtevoorziening en centrale verlichting. In de praktijk zien de netbeheerders echter dat ook andere faciliteiten aangemerkt worden als collectieve voorzieningen. Denk hierbij aan laadvoorzieningen in de parkeergarage, de gezamenlijke fitness- en wellness ruimte of een zwembad. NBNL vraagt de ACM om duidelijkheid over de doeleinden waarvoor deze collectieve voorzieningen ingevuld mogen worden bijvoorbeeld, collectieve voorzieningen voor functies die noodzakelijk zijn voor een veilige woonomgeving.

Kader 'andere kleinschalige, onlosmakelijk verbonden activiteiten' af

In tabel 3 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a is als onderdeel van woonbehoefte ook andere kleinschalige, onlosmakelijk verbonden activiteiten opgenomen. Deze mogen mee geprioriteerd worden met de aanvraag voor woonbehoefte. In randnummer 209 is uitgelegd dat activiteiten die onlosmakelijk zijn gekoppeld aan het realiseren van bouwprojecten kunnen vallen onder de functie woonbehoefte als ze nodig zijn om de woningen te realiseren. Als voorbeeld wordt genoemd de zogenaamde 'plint' bij hoogbouw met daarin een aantal commerciële en niet-commerciële voorzieningen. De objectieve afbakening van 'het nodig zijn om woningen te realiseren' ontbreekt echter waardoor het voor de netbeheerders en haar klanten onduidelijk is wat hier toegekend mag worden. NBNL vraagt de ACM daarom om "andere kleinschalige, onlosmakelijk verbonden activiteiten" objectief vast te stellen en criteria mee te geven. Dit geldt zowel voor "onlosmakelijk verbonden activiteiten" als voor "kleinschalige". Daarin wil NBNL meegeven dat transportcapaciteit schaars is. Voor alles wat onder 'onlosmakelijk verbonden activiteiten' en 'kleinschalig' valt is transportcapaciteit nodig. Deze transportcapaciteit kan dan niet meer aan iets anders gegeven worden.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

Onlosmakelijk verbonden activiteiten

Uit gesprekken met stakeholders is het beeld van NBNL dat er uiteenlopende interpretaties bestaan ten aanzien van onlosmakelijk verbonden activiteiten. Dit loopt uiteen van een fysiek verbonden commerciële plint tot aan economische ontwikkelingen, werkgelegenheid en leefbaarheid van een wijk of gebied. Soms gaat het om wat er direct nodig is om te wonen, soms over financiële haalbaarheid van de projectontwikkeling. Enkele genoemde voorbeelden zijn: Commerciële plint bij hoogbouw, supermarkten, laadvoorzieningen, openbare verlichting, lokale werkgelegenheid, buurtcentra, gezondheidscentra, apotheek. NBNL vraagt de ACM om de definitie van onlosmakelijk verbonden activiteiten expliciet te maken. Wanneer die niet in de code expliciet gemaakt wordt, vraagt NBNL ruimte voor de netbeheerders om hiervoor beleid vast te stellen en te communiceren aan klanten.

Kleinschalig

Om de schaal en functie van deze onlosmakelijk verbonden activiteiten beheersbaar te houden, vraagt NBNL aan ACM om een vast maximumpercentage van de woningcapaciteit vast te stellen in de Netcode voor het vermogen van deze onlosmakelijk verbonden activiteiten. Wanneer er geen percentage in de code wordt vastgesteld, vraagt NBNL ruimte om hiervoor beleid vast te stellen en te communiceren aan klanten.

Uitsluiten objecten op recreatie- en vakantieparken als woonfunctie

NBNL vraagt de ACM om te bevestigen dat recreatiepanden op recreatie- en vakantieparken die niet permanent bewoond mogen worden expliciet uitgesloten zijn van prioriteit onder Woonbehoefte. Deze recreatiepanden zijn voornamelijk bestemd voor recreatief gebruik. In sommige gevallen kunnen recreatiepanden een woonbestemming hebben, vastgelegd in het bestemmingsplan. Permanente bewoning kan soms ook toegestaan worden via een (persoonsgebonden of objectgebonden) gedoogbeschikking waarbij de gemeente aangeeft te gedogen dat een pand permanent bewoond wordt.

NBNL stelt voor recreatiepanden alléén prioriteit toe te kennen wanneer het object een woonbestemming heeft. Dat zou ondervangen kunnen worden met het toevoegen van bewijslast voor individuele aanvragers onder woonbehoefte: wanneer bewezen kan worden dat het object een woonbestemming heeft kan prioriteit worden toegekend.

Collectief wonen: arbeidsmigranten niet opgenomen

In tabel 3 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a zijn bij de functie Woonbehoefte ook collectieve woonvormen opgenomen. NBNL spreekt zijn waardering uit voor het feit dat ook collectief wonen is opgenomen in het prioriteringskader. Dit is een kwetsbare groep klanten, met een woonbehoefte die ingevuld moet worden met een woning zonder eigen voordeur/WOZ beschikking. In eerdere gesprekken met de ACM heeft NBNL een aantal voorbeelden gegeven van dergelijke collectieve woonvormen die wij in de praktijk zien: Zorginstellingen, zoals bejaardenhuizen, verpleeghuis voor dementerenden, hospice, huisvesting voor verstandelijk gehandicapten; Vluchtelingenopvang; Huisvesting voor arbeidsmigranten; Studentenhuisvesting en Nachtopvang Leger des Heils. Nagenoeg al deze woonvormen zijn door de ACM opgenomen in het nieuwe prioriteringskader. De netbeheerders zien alleen huisvesting voor arbeidsmigranten niet terugkomen. NBNL vraagt de ACM of het inderdaad haar bedoeling is om huisvesting voor arbeidsmigranten niet op te nemen in het kader.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

3. Eerder aanvragen overheden en projectontwikkelaars (voor Wonen en Onderwijs)

De ACM heeft de mogelijkheid opgenomen voor overheden en projectontwikkelaars om een vroege aanvraag te doen voor de functies woonbehoefte en primair en voortgezet onderwijs. NBNL wijst de ACM erop dat het aanvragen van maatschappelijke prioriteit iets anders is dan het aanvragen van transportcapaciteit. Dit staat ook zo opgenomen in randnummer 223: Partijen die in aanmerking komen voor prioriteit kunnen op grond van onderhavig besluit een prioriteringsverzoek indienen bij de netbeheerder, parallel aan hun verzoek om transportcapaciteit. De aangepaste bewijslast voor overheden en projectontwikkelaars gaat om het verzoeken van prioriteit, niet om het aanvragen van een aansluiting/transportcapaciteit. Om aanspraak te kunnen maken op prioriteit dienen de overheden en projectontwikkelaars dan ook (eerst) de aanvraag voor aansluiting/transportcapaciteit te doen. Om een aanvraag voor een aansluiting en transportcapaciteit in behandeling te nemen, hebben netbeheerders o.a. nodig: exacte locatie, aantal aansluitingen, vermogensvraag, wijze van verwarmen, profiel van verbruik en eventueel benodigde centrale collectieve voorzieningen (zoals lift, portierverlichting of brandveiligheidsinstallatie). Als er ook sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, zal ook voor die objecten deze informatie per aansluiting nodig zijn bij een aanvraag. Om vervroegd een prioriteringsverzoek in te dienen, dienen overheden of projectontwikkelaars dus ook in staat te zijn om een dergelijk concrete aanvraag voor aansluitingen en transportcapaciteit te doen, de offerte hiervoor te ondertekenen en de eventuele aanbetaling te voldoen. NBNL verwacht dat overheden en projectontwikkelaars zo vroeg in het proces dergelijke gedetailleerde informatie echter niet tot hun beschikking hebben en daarom niet in staat zijn vroegtijdig prioriteit te krijgen.

Tevens vraagt NBNL zich af of het de bedoeling is dat bij een aanvraag voor transportcapaciteit door overheden en projectontwikkelaars de transportcapaciteit voor langere tijd gereserveerd voor een specifiek project waarvan we niet weten of en wanneer deze doorgang gaat vinden en deze capaciteit niet gebruikt kan worden door anderen. Het is niet ongebruikelijk dat projectontwikkelaars 5 jaar of langer van tevoren bij de netbeheerder in de lucht komen. Als er in de tussentijd transportcapaciteit vrijkomt om uit te geven en de betreffende aanvraag voor woonbehoefte staat als gevolg van de verkregen maatschappelijke prioriteit bovenaan de wachtlijst, betekent dit dat de betreffende transportcapaciteit voor dit specifieke project tot nader order gereserveerd blijft en dus niet toegekend kan worden aan andere projecten met eventuele maatschappelijke prioriteit die de capaciteit direct in gebruik nemen. Als de wens van de ACM is om overheden en projectontwikkelaars vroeg een aanvraag met prioriteit te kunnen laten doen, dan verzoekt NBNL aan ACM om met elkaar te verkennen hoe dit vormgegeven kan worden.

In tabel 4 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a is opgenomen dat de overheid als bewijslast moet aanleveren 'een besluit van de gemeente op basis waarvan wordt gestart met de bouw van de woonbehoefte en dat is gekoppeld aan een omgevingsplan'. Netbeheerders vragen ACM om te verduidelijken wat bedoeld wordt met de start van de bouw en de termijn waarbinnen gestart moet worden, dan wel gebruik gemaakt moet worden van de aangevraagde transportcapaciteit.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

4. Energiesysteemperspectieven

NBNL vraagt de ACM om:

- Vanuit het perspectief van duurzame moleculen ook productie en invoeding van groen gas, op te nemen in het prioriteringskader,
- Ten aanzien van warmte naast warmtevoorziening ook warmtebronnen op te nemen in het prioriteringskader wanneer deze integraal onderdeel zijn van het warmtesysteem,
- Prioriteitstoekenning voor warmte te beperken tot nieuwe warmtesystemen met positief effect op de totale elektriciteitsvraag
- Bij geïntegreerde systemen ook koude op te nemen in het prioriteringskader.

Het energiesysteem van de toekomst kan niet alleen op zon en wind draaien. Ook duurzame moleculen, zoals groen gas en warmte, spelen een essentiële rol in het energiesysteem van de toekomst, zowel uit oogpunt van betrouwbaarheid als betaalbaarheid. NBNL onderstreept daarom de oproep van demissionair minister Hermans om te bezien of transportverzoeken voor energiedragers die de totale vraag naar elektriciteit in de toekomst verminderen, prioriteit kunnen krijgen. Het aansluiten van een producent en invoeder van groen gas of een warmtesysteem biedt mogelijkheden voor consumenten en bedrijven om te verduurzamen zonder verdere elektrificatie, waarmee de toekomstige druk op het elektriciteitsnet afneemt en zo verdere congestie beperkt wordt. Groen gas invoeders en warmtesystemen spelen daarmee een sleutelrol en hebben een preventieve werking op de groei van de netcongestie, ook in het licht van het stimuleren van netbewuste oplossingen zoals geschetst in hoofdstuk 5. Bovendien kennen deze energiedragers een gunstig effect op de totale (toekomstige) elektriciteitsvraag in het energiesysteem. Ter illustratie: over het algemeen kan gesteld worden dat met 1 MWh elektriciteit ongeveer 10 MWh groen gas geproduceerd wordt. Zonder toegang tot elektriciteit is het echter niet of beperkt mogelijk om deze energiedragers in te zetten. NBNL vraagt de ACM om in het prioriteringskader oog te hebben voor deze lange termijn energiesysteemoplossingen en de elektriciteitsvraag die daar op korte termijn voor nodig is. NBNL acht het wenselijk dat deze aanvragers in het prioriteringskader moeten worden opgenomen.

Er zijn daarnaast gevallen waarin het aansluiten van een producent en invoeder van groen gas of warmtesysteem al op korte termijn zorgt voor een alternatief voor consumenten en bedrijven om te verduurzamen, waarmee de druk op het elektriciteitsnet direct afneemt. In die gevallen acht NBNL het wenselijk dat het mogelijk moet zijn om direct capaciteit toe te kennen, immers het toekennen van capaciteit zorgt er in dat geval voor dat de congestie in dat gebied niet groter wordt. NBNL gaat graag met de ACM in gesprek over de vraag hoe in deze gevallen capaciteit kan worden toegekend. Mogelijk kan de hardheidsclausule hierbij een oplossing bieden om eenmalig toekenning van capaciteit toe te staan.

Opnemen productie en invoeding van groen gas in prioriteringskader

NBNL pleit ervoor om productie en invoeding van groen gas op te nemen in het prioriteringskader. Groen gas is één op één inzetbaar als vervanger van fossiel aardgas en als zodanig onderdeel van warmtevisies van gemeenten. Voor het gebruik van groen gas zijn bij huishoudens, bedrijven en industrie geen aanpassingen nodig in de infrastructuur voor transport en distributie. Daarmee biedt voldoende groen gasproductie consumenten en bedrijven perspectief om te verduurzamen zonder

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

elektrificatie. Dit remt de toekomstige vraag naar elektriciteit en biedt alsnog een duurzaam alternatief voor fossiel gas.

NBNL ondersteunt daarom de Rijksambitie zoals opgenomen in de bijmengverplichting van 0,8 miljard m³ per 2030/2031. Dit vergt een toename van het aantal groen gasproducenten: van circa 97 nu naar 200 tot 300 in 2030. Bijvoorbeeld, vergistings- en vergassingsinstallaties zijn afhankelijk van elektriciteitsaansluitingen voor hun groen gasproductie en kunnen momenteel niet in gebruik genomen worden als gevolg van netcongestie. Wanneer voldaan wordt aan de ambitie zou dit leiden tot voldoende groen gas om 1,4 miljoen woningen te verwarmen met hybride warmtepompen. Dit bespaart jaarlijks circa 2.000 GWh aan elektriciteitsvraag t.o.v. volledig elektrische oplossingen. Gezien het hoge positieve effect van groen gas op de elektriciteitsvraag in het totale energiesysteem vraagt NBNL de ACM om de benodigde elektriciteitsvraag voor productie en invoeding van groen gas op te nemen in het prioriteringskader. Een groen gasproducent is gedefinieerd in de 'Regeling garanties van oorsprong voor hernieuwbaar gas' waarbij registratie bij VertiCer één van de vereisten is.

Productie van warmte als integraal onderdeel van het warmtesysteem

NBNL steunt de opname van transport, distributie en levering van warmte in het prioriteringskader. Met betrekking tot de productie van warmte geeft de ACM in de toelichting aan dat deze ook binnen het prioriteringskader valt, wanneer deze integraal onderdeel is van het warmtesysteem. Dit blijkt echter niet expliciet uit bijlage 22. NBNL vraagt daarom aan de ACM om expliciet in het prioriteringskader (bijlage 22) ook warmtebronnen op te nemen, wanneer deze integraal onderdeel zijn van het warmtesysteem en er redelijkerwijs geen alternatieve warmtebron beschikbaar is. Hierdoor kunnen toekomstig te ontwikkelen warmtenetten rekenen op meer zekerheid, omdat een aanvraag voor transportcapaciteit voor productie van de warmte met dezelfde status op de wachtlijst komt als de rest van de noodzakelijke transportcapaciteit voor het warmtenet.

Beperking tot nieuwe warmtenetten met positief effect op de totale elektriciteitsvraag

NBNL vraagt de ACM expliciet te maken dat de transportcapaciteit voor warmtenetten alleen maatschappelijke prioriteit krijgen toegekend wanneer het gaat om het realiseren van nieuwe warmtenetten. Dit om te voorkomen dat schaarse transportcapaciteit aangevraagd wordt voor bijvoorbeeld het elektrificeren van een reeds bestaande warmtebron, die nu bijvoorbeeld op aardgas draait omdat dit niet leidt tot vermindering van achterliggend elektriciteitsverbruik. Daarnaast is het van belang dat de belasting op het elektriciteitsnet als gevolg van de totale collectieve warmteoplossing lager is dan verwacht zou mogen worden van de equivalente individuele oplossing (warmtepomp), voor de aan de collectieve warmteoplossing verbonden KV-afnemers (huishoudens). De netbeheerders stellen voor dat dit aangetoond dient te worden bij de aanvraag voor prioriteit.

Naast warmte ook koude opnemen

In randnummer 112 deelt de ACM de definitie van warmte. Daarbij wordt koude buiten beschouwing gelaten. NBNL wil de ACM erop wijzen dat koude bij geïntegreerde warmte-koudesystemen integraal verbonden is met warmte. Het is praktisch niet haalbaar om in deze gevallen de warmte los te prioriteren van de koude. NBNL vraagt de ACM om expliciet te maken dat, in het geval dat in een systeem de koude integraal verbonden is met de warmte, de transportcapaciteit t.b.v. het volledige

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

systeem prioriteit toekend mag worden. Bovendien voorkomt dit later ook de aanschaf van vele airco's als individuele koude-oplossing, die ook een vermogensvraag hebben.

5. Netbewust en niet-netbewust

Tijdens congestie, wanneer transportcapaciteit schaars is, kunnen netbewuste ontwikkelingen ervoor zorgen dat er per watt méér 'functie' gerealiseerd kan worden. Het stimuleren van netbewuste ontwikkelingen is daarom een belangrijk onderdeel van de realisatie van de energietransitie. Het prioriteringskader kan een mogelijkheid bieden om netbewuste oplossingen bij klanten te stimuleren door netbewuste oplossingen als criterium te stellen voor het verkrijgen van prioriteit. NBNL is bekend met de juridische complexiteit omtrent het prioriteren van netbewuste initiatieven. Daarom vraagt NBNL de ACM om, wanneer zij geen mogelijkheid ziet tot het verwerken van een 'netbewust boven niet-netbewust-werking' in het prioriteringskader, samen met NBNL, ministeries, provincies, gemeenten en andere belanghebbenden, te onderzoeken hoe zij samen netbewuste ontwikkelingen kunnen stimuleren.

6. Implementatie definitief codebesluit

Het definitieve codebesluit wordt verwacht in december 2025 en zou in werking treden op de dag na datum van uitgifte in de Staatscourant. NBNL wijst erop dat deze termijn niet werkbaar is om de wijzigingen, die het nieuwe besluit vraagt, te kunnen implementeren en dat de voorziening voor het huidige kader doorloopt tot en met 31 december 2025. NBNL verzoekt de ACM daarom om het nieuwe kader NIET eerder dan per 1 januari 2026 in te laten gaan.

Daarnaast geeft NBNL aan dat er implementatietijd nodig is om het nieuwe kader volledig toe te passen. Ondanks dat de netbeheerders ook nu al werken aan implementatiestappen die nodig zijn om conform het nieuwe prioriteringskader te werken, lukt het niet om per 1 januari alle operationele processen ingericht te hebben conform het nieuwe kader wanneer het definitieve kader pas in december bekend is.

Voor de benodigde proces- en systeemaanpassingen voor GV aanvragen is op basis van het ontwerpbesluit de verwachting dat het per 1 januari 2026 (of kort daarna) mogelijk is om conform het nieuwe kader prioriteringsverzoeken in te dienen en te beoordelen. Dit betreft toevoeging of aanpassing van functies of bewijslast in de bestaande categorieën. Voor KV geldt dat het nieuwe prioriteringskader niet per 1 januari 2026 kan worden toegepast. Het inrichten van de processen, systemen en organisatie voor het indienen, beoordelen van prioriteringsverzoeken bij KV aansluit- en transportaanvragen en het gaan hanteren van wachtlijsten voor KV transportaanvragen is voor KV nieuw en vraagt daardoor meer tijd voor implementatie. Het is aan de netbeheerders om deze implementatieperiode zo kort mogelijk te houden. Zodra de implementatie is afgerond zal het nieuwe prioriteringskader op gelijke wijze voor KV en GV worden toegepast bij transportaanvragen, prioriteringsverzoeken en vrijgaves van capaciteit in congestiegebied.

NBNL blijft graag in gesprek met de ACM over de wijze waarop deze nieuwe processen ingevuld zullen worden en de duur van de implementatieperiode.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

7. Overige aandachtspunten

In dit hoofdstuk geeft NBNL de ACM een aantal vragen en overwegingen mee. Dit gaat specifiek om punten in het ontwerpbesluit waar extra toelichting op nodig is, mogelijk informatie ontbreekt of de netbeheerders voorziene operationele implicaties willen meegeven ter overweging.

7.1 Bewijslast en beoordeling

Administratieve beoordelingslast aanvragen woonbehoefte

KV aanvragen voor de bouw van nieuwe woningen en voor verzwaringen van aansluitingen voor bestaande woningen worden in grote aantallen gedaan en hebben binnen het nieuwe prioriteringskader recht op prioriteit. Dit leidt voor de netbeheerders tot een grote toename van het aantal te beoordelen prioriteringsverzoeken. NBNL vraagt de ACM om de bewijslast voor dergelijke aanvragen daarom zo eenvoudig en eenduidig mogelijk te maken. Hiermee hebben de netbeheerders de mogelijkheid om de beoordeling van deze verzoeken te automatiseren of via het aanvraagproces automatisch prioriteit toe te kennen op basis van kenmerken, mogelijk aangevuld met steekproeven of controles achteraf.

Beschikbaarheid bewijslast woonbehoefte

Bij bepaling van de bewijslast is het belangrijk dat de gevraagde bewijslast voor nieuwbouw en verzwaring van aansluitingen bij bestaande bouw in alle situaties beschikbaar is voor de aanvrager. Ook moet de bewijslast door huurders/verhuurders en installateurs ingediend kunnen worden aangezien deze partijen aanvragen doen en niet altijd de eigenaar of gebruiker van het object zijn. In randnummer 239 wordt aangegeven dat de aanvrager ook moet aantonen dat hij de eigenaar of gebruiker van de woning is. Dit strookt niet met de huidige praktijk en is volgens NBNL ook niet van belang. Het is van belang dat er wordt aangetoond dat het object voor wonen wordt gebruikt, niet dat de aanvrager het object voor wonen gaat gebruiken.

Ontbreken eenduidige bewijslast voor individuele huiseigenaar/huurder

In tabel 4 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a ontbreekt de bewijslast voor de individuele aanvrager van een individuele woning bij de categorie Woonbehoefte terwijl de aanvraag en uitbreiding van vermogensbehoefte van individuele woningen wel als prioriteit (categorie 3) wordt gezien. In randnummer 239 spreekt de ACM over verschillende soorten bewijslast, zoals een uittreksel van het kadaster, een uittreksel van het WOZ-waardeloket of de WOZ-beschikking, maar deze zijn niet opgenomen in de tabel behorend bij de code. NBNL vraagt ACM om de bewijslast voor individuele aanvragers op te nemen in tabel 4.

Ontbreken bewijslast voor collectief wonen bij aanvraag door eindgebruiker

In tabel 4 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a ontbreekt de bewijslast voor de individuele aanvrager voor een collectieve woonvorm bij de categorie Woonbehoefte. Het is voor de netbeheerders niet duidelijk welke documenten aangeleverd moeten worden door deze groep klanten, bijvoorbeeld voor de bewijslast van de zorginstelling of de vluchtelingenorganisatie. Dat geldt voor het bewijs waaruit blijkt dat sprake is van een collectieve woonvorm (zoals nu benoemd bij overheid en projectontwikkelaar) en voor bewijslast rondom bedrijfsactiviteiten (uittreksel van de Kamer van Koophandel) en een bestuursverklaring met motivering van aanvraag. NBNL vraagt de ACM om expliciet duidelijk te maken welke bewijslast geldt voor de functie collectief wonen, als de eindgebruiker de aanvraag doet.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

Daarnaast vraagt NBNL de ACM om te verduidelijken wat bedoeld wordt in tabel 4 van Bijlage 22 bij artikel 7.0a: "Indien sprake is van een collectieve woonvorm, een document waaruit blijkt dat sprake is van collectieve woonvorm zoals afgebakend in tabel 3 onder woonbehoefte". Het is voor de netbeheerders onbekend welke documenten dit kunnen zijn. Als dit een officiële (overheids)verklaring is, dan zien de netbeheerders dit graag toegevoegd aan de bewijslast in tabel 4.

7.2 Toegevoegde functies

NBNL wil nogmaals benadrukken dat het kader zo beperkt mogelijk moet blijven. Hoe meer functies (en bijbehorende vermogens) prioriteit krijgen, hoe minder effectief het kader is in het toekennen van schaarse transportcapaciteit

Openbaar vervoer

Door openbaar vervoer (randnummer 187) te prioriteren voor alle partijen die concessies hebben, krijgt ook de capaciteit t.b.v. verduurzaming van openbaar vervoer (bijv. de elektrificatie van busvervoer) prioriteit. Dit is in strijd met vertrekpunt 7, dat stelt dat duurzaamheidsverplichtingen geen reden zijn voor het verkrijgen van prioriteit (randnummer 40). NBNL wijst erop dat verduurzaming van OV niet noodzakelijk is om de dienstverlening overeind te houden (basisbehoeften) en dat met verduurzaming van openbaar vervoer veel vermogen gepaard gaat.

Ophalen van afval

Voor het ophalen van afval geldt eenzelfde redenering (randnummer 40) als voor openbaar vervoer. Ervaring leert dat nieuw aangevraagde capaciteit met name gaat om het opladen van elektrische afvalwagens. Ook dit gaat om een duurzaamheidsdoelstelling, en niet om een capaciteit die noodzakelijk is voor het uitvoeren van het ophalen van afval.

Zeer sensitieve technologie

Zeer sensitieve technologie (randnummers 213 t/m 218) is in het nieuwe prioriteringskader toegevoegd binnen de categorie Veiligheid. Partijen die prioriteit aanvragen onder deze voorwaarden hebben soms naast de productie van zeer sensitieve technologie op dezelfde locatie ook productie van andere (commerciële) producten. In het transportverzoek wordt hier geen onderscheid in gemaakt. Het is voor netbeheerders niet mogelijk om bij een transportverzoek te onderscheiden welk deel van het gevraagde vermogen noodzakelijk is voor de productie van zeer sensitieve technologie. In Tabel 2 zou bij zeer sensitieve technologie opgenomen moeten worden de inperking met de woorden 'voor zover dat nodig is om te voorzien in'. NBNL vraagt de ACM daarnaast om expliciet te maken hoe dergelijke partijen dienen aan te tonen welk deel van de gevraagde capaciteit ziet op vermogen dat nodig is om te voorzien in zeer sensitieve technologie.

NBNL verwacht dat met deze nieuwe categorie grote vermogens (>10MW) gevraagd kunnen worden. Daarnaast bevindt de bedrijvigheid die hiermee geprioriteerd wordt zich vaak in geconcentreerde regio's. Omdat zeer sensitieve technologie geprioriteerd is in categorie 2 'veiligheid', zou dit kunnen betekenen dat maatschappelijke functies in categorie 3 en overige aanvragen veel langer moeten wachten op beschikbaarheid van capaciteit.

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

7.3 Keteneffecten

Onder andere in randnummers 38 en 82 wordt gesproken over keteneffecten, de mogelijkheid om gezamenlijk aan te vragen en het voorkomen van meelift effecten. Het is voor NBNL echter onduidelijk op basis waarvan deze gezamenlijke aanvraag kan worden gedaan en welke reikwijdte de keteneffecten precies hebben. De voorgestelde bepalingen bevatten geen expliciete mogelijkheid om een gezamenlijke aanvraag te doen en bevatten ook geen spelregels die het keteneffect en het eventuele meeliften afbakenen. NBNL vraagt de ACM om de mogelijkheid voor een gezamenlijke aanvraag en de toegestane keteneffecten expliciet en objectief toetsbaar te maken en duidelijke spelregels te bieden om 'meeliften' te voorkomen.

7.4 Definitie congestieverzachter

NBNL stelt voor de definitie van congestieverzachter aan te scherpen met de hieronder schuingedrukte tekst: Een congestieverzachter is een partij waarvan de netbeheerder vaststelt, gebaseerd op de zo actueel mogelijke gegevens uit Bijlage 14, eerste lid, dat het toekennen van transportcapaciteit aan deze partij ertoe leidt dat de beschikbare transportcapaciteit, als bedoeld in artikel 9.5, vierde lid, voor overige partijen toeneemt en *niet leidt tot toename van congestie in de andere richting (invoeding<>afname), in een ander netdeel bij de netbeheerder* of in het net van een andere netbeheerder.

7.5 Staken van prioriteren

In Artikel 7.0a lid 8 en randnummer 228 stelt de ACM dat in het geval dat meer dan 25% van alle transportverzoeken recht hebben op prioriteit, het prioriteren door de netbeheerder gestaakt moet worden. Wanneer ook KV aanvragen worden meegenomen in de wachtlijst en de prioritering, neemt het aantal prioriteringsverzoeken toe. Immers het aantal aanvragen voor KV is veel groter dan voor GV. Daarnaast zullen veel KV aanvragen op basis van hun functie prioriteit toegekend krijgen. Het percentage van 25% van de transportverzoeken zal hiermee veel sneller behaald worden. NBNL stelt voor, dat als de ACM een dergelijke bepaling wil behouden, om hier een percentage van het totale vermogen op de wachtlijst van een netbeheerder te hanteren. In nader overleg kan worden bekeken welk percentage hiervoor gepast is.

7.6 Aanpassing codetekst bij vrijgave

In artikel 7.0b lid 6 staat beschreven tot wanneer de netbeheerder prioriteringsverzoeken moet meenemen bij toekenning van beschikbaar gekomen transportcapaciteit. Hier staat "... *toetst de netbeheerder in lijn met artikel 7.0a, zesde lid, eerst alle verzoeken als bedoeld in artikel 7.0a, tweede lid, onderdeel b, die de netbeheerder heeft ontvangen tot de dag voorafgaand aan het vrijkomen van transportcapaciteit.*" De formulering "tot de dag voorafgaand aan het vrijkomen van transportcapaciteit" laat ruimte voor interpretatie wat die dag is. NBNL vraagt de ACM om deze codetekst aan te passen naar "...*tot de dag voorafgaand aan de formele aankondiging door de netbeheerder van beschikbaar komen van (firm) transportcapaciteit middels publicatie op de website van de netbeheerder*".

Kenmerk	Datum
BR-2025-2174	25 augustus 2025

7.7 Koppeling naar oorspronkelijk codebesluit april 2024

In het oorspronkelijke (vernietigde) codebesluit Prioriteringsruimte bij transportverzoeken van 18 april 2024 is toelichting gegeven op de inhoud en bepalingen van het codebesluit. In dit nieuwe ontwerpbesluit staat op sommige punten geen, minder of een andere toelichting dan in het oorspronkelijke besluit, ook als de voorgestelde bepalingen identiek zijn. Andersom is de toelichting soms vergelijkbaar, maar zijn de bepalingen aangepast, of vernummerd. Omdat het oorspronkelijke besluit vernietigd is, vraagt NBNL de ACM om in het definitieve besluit volledig te zijn in de toelichting van bepalingen en te verklaren wanneer toelichting afwijkt, ook wanneer deze niet gewijzigd zijn t.o.v. het oorspronkelijke besluit.

Uiteraard is NBNL desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op deze zienswijze en om mee te denken over de formulering van eventuele wijzigingen van de codeteksten. U kunt daartoe contact opnemen met [REDACTED] van NBNL (voor de gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]